

Nieuwsbrief IVN Eemland

juni 2019 - nr 5

Het IVN-kraampje op de jubileumviering van Groei & Bloei afdeling Soest. Door de regen waren er zaterdag 8 juni weinig bezoekers.

Agenda

- **Maandag 17 juni**, 20.00 uur, vergadering coördinatoren in Koos Vorrinkhuis, eind van de Koudelaan, Lage Vuursche. Genoeg parkeergelegenheid. Graag afmelden als je niet komt op secretaris@ivn-eemland.nl
- **Vrijdag 28 juni**, Nationale Modderdag IVN, kinderboerderij De Veenweide, Vedelaarpad 53 Soest, 9-15 u.
- **Zaterdag 13 juli of zondag 14 juli**, wandeling over De Stulp op zoek naar libellen, 14.00 uur, nadere informatie op de website of in de nieuwsbrief van juli.
- **Zaterdag 6 juli en zaterdag 3 augustus**: vogels tellen aan de Westdijk Bunschoten, bij het elektrische gemaal, 09.00-10.00 uur, iedereen welkom. Informatie: Wim Smeets: 033 2983147 of bunschoten@ivn-eemland.nl

Nieuws

Wandelgidsjes als PDF beschikbaar

● De vier bekende wandelgidsjes van het IVN raken op. Er blijkt veel belangstelling voor te zijn en van de gebruikers krijgen we vaak terug dat ze nog prima bruikbaar zijn. Af en toe is het even zoeken naar een paaltje, maar in combinatie met een kaartje vinden de meesten hun weg. De boekjes zijn momenteel bij het secretariaat verkrijgbaar als PDF! Voor de wandeling De Zoom is een inlegvel beschikbaar, omdat de route is gewijzigd door de aanleg van het ecoduct over het spoor. Stuur een mail naar secretaris@ivn-eemland voor de PDF's en vermeld welke je wil: Korte Duinen, Lange Duinen, De Zoom of Over Eng & Brink.

Een wandeling door
het buitengebied van Soest

De Korte Duinen

IVN Eemland Vereniging voor natuur- en milieueducatie

Beleef de natuur

Brief gemeente Soest over eetbaar groen

● Het IVN is voorstander van het realiseren van eetbaar groen, zoals Göran Christiansson van de werkgroep duurzaamheid en tevens van zijn eigen stichting Eetbaar Groen Soest dat voorstaat. Omdat er beperkingen leken opgelegd te worden aan het aanleggen van onder meer walnotenbomen bij een boerderij, vroeg voorzitter Harm Jan Luth om wat meer duidelijkheid hierover in een gesprek met wethouder Aukje Treep.

● Daarna is er een brief gekomen. Daarin antwoordt medewerker Mignon Bogaard namens de wethouder onder meer het volgende: „Wij staan positief tegenover ‘eetbaar’ groen. Zoals bekend bij u hebben wij in de afgelopen ruim twee jaar zowel in het stedelijk als het landelijk gebied op verschillende manieren ruimte geboden aan initiatieven rondom ‘eetbaar’ groen. Eetbaar groen draagt bij aan de beleving van het groen, de natuur en de educatie. Gelet op het vaak arbeidsintensieve onderhoud en beheer van ‘eetbaar’ groen zijn wij terughoudend in het zelf aanleggen van dergelijk groen. Wel stimuleren wij particuliere initiatieven waarbij burgers zelf ‘eetbaar’ groen aanplanten en onderhouden. (...) ‘Eetbaar’ groen moet bestaande functies niet in de weg staan. (...) Verder is draagvlak voor een dergelijk initiatief in de buurt belangrijk. In het landelijk gebied spelen weer andere factoren een rol. (...) Wij zijn van mening dat de huidige regels van het bestemmingsplan de landschappelijke kwaliteiten beschermen en daar waar mogelijk voldoende ruimte bieden voor ‘eetbaar’ groen.”

● Vervolgens legt ze uit dat de versterking van landschapsstructuren, het vastleggen van CO₂ en de vergroting van de landschapskwaliteit niet 1 op 1 te koppelen zijn aan ‘eetbaar’ groen. De vraag is bijvoorbeeld of meer ‘eetbaar’ groen de landschapskwaliteit van de open Eempolder bevordert, zo stelt de wethouder. „Daarnaast kent ‘eetbaar’ groen niet uitsluitend positieve effecten. Zo kan de realisatie van ‘eetbaar’ groen, als de nadruk wordt gelegd op het aspect ‘eetbaar’, ten koste gaan van de inheemse flora en fauna en wellicht zelfs een bedreiging vormen voor soorten.”

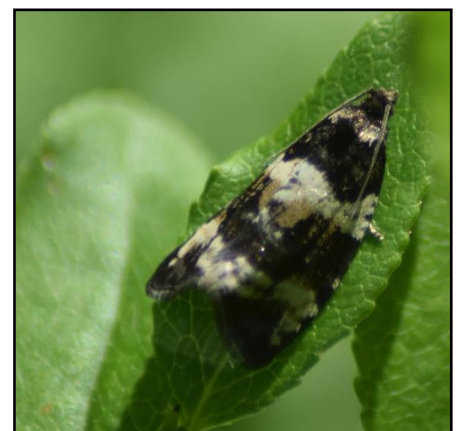

Training gidsvaardigheden

● In september en oktober is er een training gidsvaardigheden, daarvoor zijn nog enkele plekken beschikbaar voor leden in de provincie Utrecht. Wil je graag werken aan jouw vaardigheden als gids en nieuwe inspiratie krijgen hoe je een excursie kan leiden? Dan is deze training wat voor jou. We werken deze dagen met een door jou ingebrachte casus. Wat vind jij lastige momenten of situaties tijdens een excursie? Hoe ga je daar mee om? De trainingen worden gegeven op 14 september en 12 oktober van 10.00-16.00 uur op het terrein van Schoonoord aan de Blikkenburgerlaan 2a in Zeist. Aanmelden kan [hier](#).

Tweepuntige lijnbladroller ontdekt in Op Hees

● De laatste tijd ben ik, Pascal Losekoot, veel in Op Hees in Soest geweest, onder meer op zoek naar de Bosbesbij - dit jaar voor het eerst sinds tijden gevonden door Jaap van den Berg. Een prachtig gebied met veel mooie soorten: Ringslangen, Zwarte spechten, Venwitsnuitlibellen en ook enkele zeldzame microvlinders, zoals Bosbesrollers. Nadat ik deze had waargenomen, zag ik op 24 mei voor het eerst een Tweepuntige lijnbladroller (*Phiaris bipunctana*). Pas thuis kwam ik erachter wat het was en hoe zeldzaam deze is: slechts 50 waarnemingen in Nederland de afgelopen 10 jaar; waarvan de meeste op de Veluwe. Ik was de exacte locatie kwijt, maar drie dagen later vond ik 'm terug, diep in het bos tussen de bosbesstruiken en bij jonge sparren. Nog twee dagen later, op 29 mei, vond ik er weer eentje, deze keer aan de oostelijke kant van Op Hees, op zo'n kilometer afstand van de eerste twee waarnemingen. Inmiddels is de bevestiging binnen: een mooie nieuwe soort voor Soest!

Pascal Losekoot, Soest

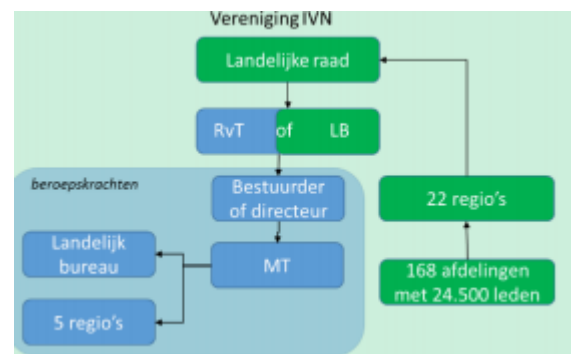

Ringslang met bruine kikker in zijn bek in Op Hees in Soest. Foto Pascal Losekoot

IVN vereniging en stichting gaan samen in één vereniging

Op 22 juni gaat de Ledenraad van het IVN, waarin ons lid Miranda Engelshoven uit Baarn namens de provinciale afdelingen zitting heeft, besluiten over een samengaan tussen vereniging (vrijwilligers) en stichting (beroepskrachten). Daarvoor even een stapje terug in de geschiedenis.

- Op 21 mei 1960 wordt de Bond van Natuurbeschermingswachten omgevormd tot het Instituut voor Natuurbeschermingseducatie. Daarmee was de geboorte van IVN een feit.
- De beroepsorganisatie groeide sterk in de jaren '70, '80 en '90. IVN groeide dankzij subsidies van Rijk, provincies en (vanaf 1995) de Postcodeloterij tot een grote organisatie met zo'n 100 beroepskrachten.
- Vanaf 1999 wordt de structurele steun vanuit het Rijk afgebouwd. Naarmate de financiële resultaten van de beroepsorganisatie verslechteren komt ook de relatie met de vrijwilligers onder druk te staan. Per 1 januari 2004 wordt de vereniging IVN opgesplitst in een vereniging (vrijwilligers) en een stichting (beroepskrachten).
- Inmiddels zijn de financiën op orde gebracht, sloot 2018 met een positief resultaat en de continuïteitsreserve is gegroeid tot ruim € 2 miljoen. De wens ontstaat om de situatie met een separate vereniging en een stichting die werken aan dezelfde doelstellingen onder dezelfde merknaam op te heffen en terug te keren naar één vereniging.
- Voor de afdelingen en hun zelfstandigheid verandert er weinig. Wel moet er stapsgewijs worden toegegroeid naar een landelijk uniform contributiebedrag. Nu liggen de afdelingscontributies nog per afdeling tussen de 15 en 30 euro. Voor Eemland is dat 20 euro, leden die zich landelijk hebben aangemeld betalen 24 euro. Per 1 januari 2022 moet er één bedrag voor alle afdelingen gelden. Het landelijke voorstel om donateurs af te schaffen en ze allemaal lid te maken, is door de afdelingen van Utrecht afgewezen.

Burgerinitiatief Herenboeren van Soest

Deze maand dient Herenboeren Soest een burgerinitiatief in bij de gemeente Soest. Met dit burgerinitiatief komt de Herenboerderij in Soest op de agenda van de gemeenteraad. Doel hiervan is dat de gemeenteraad zich uitspreekt over (de wenselijkheid van) een Herenboerderij in Soest. Henk Vroom, voorzitter Herenboeren Soest: „We vragen de gemeente dus ons te steunen bij het verwezenlijken van een Herenboerderij. Geen materiële of financiële steun, maar de bereidheid om mee te denken en te gunnen.” Door dit formulier in te vullen: <https://www.herenboerensoest.nl/bi-steun-hbs/>, maak je kenbaar dat je het initiatief (geheel vrijblijvend) ondersteunt.

De naam Herenboeren duidt op de werkwijze in vroeger eeuwen: een herenboer liet knechten voor zich werken. De moderne herenboer laat ook iemand voor zich werken, samen met de andere leden van de coöperatie. Die boer(in) werkt op een stuk land van ongeveer 20 hectare en is in loondienst bij de coöperatie. De leden daarvan hebben zeggenschap over de manier waarop de gewassen geteeld en het vee gehouden wordt. Doordat er geen tussenstappen meer zijn (groot- en detailhandel), weten de leden dus precies hoe het voedsel op hun bord tot stand is gekomen. Aan het kweken van de gewassen en het houden van het vee komen geen of zo min mogelijk bestrijdingsmiddelen te pas.

Bron: AD
Amersfoortse
Courant
Foto Caspar
Huurdeman

▲ Een grutto in de Eemlandse polder. © Huurdeman Caspar

Vreugdedans over 'monsterachtig' veel grutto's in polders Eemland

De snelle teloorgang van de grutto lijkt in Eemland onverwacht tot staan gebracht. Opzichters van Natuurmonumenten melden vandaag 'monsterachtige tellingen' met 500 broedparen op een oppervlakte van 500 hectare.

Meer hierover op deze [link](#).

Beleef de natuur

Gift van Wereldwinkel

● De Wereldwinkel Laren Eemnes heeft in totaal meer dan 40 jaar bestaan. Door de dalende omzet zag de winkel zich genoodzaakt onze activiteiten te stoppen per 31 maart 2019. Het bestuur heeft besloten om de nog beschikbare fondsen van de Wereldwinkel Laren Eemnes beschikbaar te stellen aan goede doelen die door vrijwilligers zijn aangedragen. Een van de bestuursleden heeft het IVN Eemland als goed doel voorgedragen. Het bestuur van de stichting Wereldwinkel Laren Eemnes heeft deze aanvraag goedgekeurd. Er is besloten een bedrag van € 350,- beschikbaar te stellen.

Van Eng tot Eem

● Op maandag 6 mei, dinsdag 7 mei en woensdag 8 mei 2019 hebben we deelgenomen aan de projectweek voor de brugklassen van het Griffland College: 'Van Eng tot Eem'. Traditiegetrouw bezet IVN Eemland de post in het Eemdal, ter hoogte van de Kleine Melm. Tweehonderd vier en zestig leerlingen hebben op die drie dagen in groepjes van 4 à 5 per fiets de post aangedaan, om informatie te verzamelen over ondergrond en bodemgebruik in het Eemdal. Wij hebben daarbij gezorgd voor aanschouwelijk onderwijs, door met een steekboor (guts) een profiel met klei op veen naar boven te halen, soms nog met een restje eronder liggend dekzand. De relatie met het overheersende bodemgebruik (grasland) werd daardoor (bij de meeste leerlingen) al snel duidelijk. Leuk om te doen, al was de regen zo nu en dan even spelbreker.

Pieter Augustinus, Tanneke Voorintholt, Harry van den Deijssel en Hans Visser

Nationale Tuinweek

● De Nationale Tuinweek, een initiatief van vereniging Groei & Bloei, wordt dit jaar gehouden van 8 t/m 16 juni, met als centraal thema 'De Levende Tuin'. Hiermee wil de vereniging mensen stimuleren om de eigen tuin te vergroenen: minder stenen, meer planten. Stichting Steenbreek, Vogelbescherming Nederland, IVN Natuureducatie en KNNV (vereniging voor veldbiologie) zetten zich samen met Groei & Bloei tijdens de Nationale Tuinweek in voor een groener Nederland. Alle levende tuinen samen maken steden en dorpen veel aantrekkelijker voor mens en dier. Om deze boodschap zo breed mogelijk uit te dragen, bundelen groene organisaties hun krachten. Meer vindt u [hier](#).

Heuvelrugtuiniers gezocht

● Woon je op de Utrechtse Heuvelrug en heb je een tuin? Dan nodigen we je graag uit om daar een 'Heuvelrugtuin' van te maken: een natuurlijk ingerichte tuin, met bijvoorbeeld weinig tegels en veel streekeigen planten, met kasten voor vogels en bijen, en zonder gebruik van gif. NMU gaat samen met partners zoals IVN, Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug, gemeenten, provincie en bewoners aan de slag om Heuvelrugtuinen te maken. Dus komen wij graag nu alvast [in contact](#) met geïnteresseerden.

Vertrouwenspersoon

● Ina Veldhuis uit Amersfoort wordt de vertrouwenspersoon voor IVN Amersfoort en IVN Eemland. Binnenkort volgt een kennismaking.

Tips voor bijzondere natuurervaringen in de regio

- zondag 16 juni, zomerdag op Kasteel Stoutenburg, Stoutenburgerlaan 4 Stoutenburg, 10-16 uur. Onderwerp is vlinders en bijen. Ook diverse activiteiten voor kinderen.
- ga mee op excursie naar de Marker Wadden. Dat kan nog op 15 juni, 18 juni, 19 juni en 20 augustus. Kijk op www.fogol.nl en geef je op.
- vrijdag 28 juni, 20.30 uur, nachtzwaluwenexcursie met IVN Veenendaal-Rhenen, Parkeerplaats hoek Slaperdijk/Dijkstraat-West, Veenendaal, gratis.